

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43, 11000 Београд

Тел: 011/3615-225, 2686-787

Факс: 011/2641-060

E-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs

www.uf.bg.ac.rs

Број: 8/46

Датум: 23. 6. 2022.

**НАЦИОНАЛНИ САВЕТ ЗА ВИСОКО ОБРАЗОВАЊЕ
САВЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Предмет: Захтев за промену назива Учитељског факултета Универзитета у Београду

Поштовани,

У складу са чл. 57. ст. 9. и 10. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019, 6/2020 - др. закони и 11/2021 - аутентично тумачење) подносимо захтев за промену назива Учитељског факултета.

У прилогу дописа достављамо:

- Одлуку Наставно-научног већа Учитељског факултета од 01. 06. 2022. године,
- Одлуку Савета Учитељског факултета од 22. 06. 2022. године,
- Елаборат о промени назива Учитељског факултета.

ДЕКАН УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА

проф. др Данимир Мандић

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43, 11000 Београд

Тел: 011/3615-225, 2686-787

Факс: 011/2641-060

E-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs

www.uf.bg.ac.rs

Број: 1613/187

Датум: 3-6-2022.

На основу члана 39. тач. 14. Статута Учитељског факултета, Наставно научно веће Факултета је на седници одржаној дана 01. 06. 2022. године, донело следећу

ОДЛУКУ

о утврђивању предлога за промену назива Учитељског факултета

Предлаже се промена назив Учитељског факултета Универзитета у Београду у нови који гласи УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА.

Образложење

Наставно-научно веће је на седници од 01. 06. 2022. године, разматрало предлоге чланова Већа о новом називу Факултета и већином гласова укупног броја чланова донело одлуку као у диспозитиву у складу са чл. 39. Статута Учитељског факултета.

Председник Већа

проф. др Данимир Мандић

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Краљице Наталије 43, 11000 Београд

Тел: 011/3615-225, 2686-787

Факс: 011/2641-060

E-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs

www.uf.bg.ac.rs

Број: 22/10

Датум: 22. 06. 2022.

На основу члана 31. Статута Учитељског факултета, Савет Учитељског Факултета је, у складу са Одлуком Наставно-научног већа бр. 16/3/187 од 03. 06. 2022. године, на седници одржаној дана 22. 06. 2022. године, донело следећу

О Д Л У К У
о утврђивању предлога за промену назива Учитељског факултета

Предлаже се промена назив Учитељског факултета Универзитета у Београду у нови који гласи УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА.

Одлуку доставити Универзитету у Београду и Националном Савету за високо образовање ради даљег поступања.

О б р а з л о ж е њ е

Наставно-научно веће је на седници од 01. 06. 2022. године, усвојило одлуку о утврђивању предлога за промену назива Учитељског факултета у нови који гласи УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФАКУЛТЕТ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА.

Имајући напред наведено у виду, Савет Учитељског факултета се о наведеном предлогу изјаснио на седници од 22. 06. 2022. године. Већином гласова укупног броја чланова Савета, донета је одлука да се назив Факултета промени као у диспозитиву ове Одлуке, на основу члана 31. Статута Учитељског факултета.

Председник Савета Учитељског факултета

проф. др Александар Стојановић

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ

Бр. 15/113

17. 6. 2022. год.

БЕОГРАД, Краљице Наталије 43

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

**ЕЛАБОРАТ О ПРОМЕНИ НАЗИВА
УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ**

Београд, јун 2022.

ОД УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА КА ФАКУЛТЕТУ ЗА ОБРАЗОВАЊЕ УЧИТЕЉА И ВАСПИТАЧА

У дугој историји институционалног образовања учитеља и другог просветног кадра у Београду, издвајају се три периода због којих је оно постало препознатљиво у земљи и окружењу.

Први период започет је 1878. године, када је Учитељска школа, са седиштем у Крагујевцу пресељена у Београд. Од тада, Учитељска школа је у Београду, са прекидима у ратним годинама, радила све до 1972. године.

Други период, од 1972. до 1993. године, везује се за оснивање и рад Педагошке академије, у којој је за двадесет година рада дипломирало преко хиљаду наставника разредне наставе.

Услед промене законске регулативе 1993. године, Педагошка академија се укида, односно трансформише у Учитељски факултет, чиме започиње трећи период институционалног образовања учитеља у Београду. Године 2007, Одлуком Владе Републике Србије Учитељски факултет се ујединио са Вишом школом за образовање васпитача, чиме је извршена рационализација на нивоу високошколских установа. Постојањем два по много чему блиска и подударна студијска програма на истом факултету обезбеђени су и бољи просторни, наставнички и дидактичко-технички услови за студирање и неопходна вертикална и хоризонтална проходност током студија. Иако је формиран и смер за образовање васпитача, назив *Учитељски факултет* остао је до данас.

Увођење новог студијског програма за образовање васпитача у предшколским установама на основним и мастер академским студијама, као и потреба праћења законских (реформских) промена у области образовања и васпитања имплицирали су потребу за променом назива *Учитељски факултет* у *Факултет за образовање учитеља и васпитача Универзитета у Београду*. Назив факултета на енглеском језику биће накнадно дефинисан Статутом Факултета. Континуирани развој и осавремењавање постојећих, као и увођење нових студијских програма конципираних на савременим научним достигнућима и искуствима других земаља, учешће на бројним међународним развојним програмима, отвореност за примену нових идеја и концепција, и друге активности наставника и сарадника Факултета учиниле су да Учитељски факултет у Београду данас буде препознат и уважаван у домаћој и иностраној научној, образовној и широј друштвеној јавности.

Постојећи студијски програми, као и константна потреба за развојем постојећих и увођењем нових студијских садржаја у складу са актуелним реформама предшколског и основношколског образовања, не могу се више ни формално ни садржински подводити под садашњи назив, већ захтевају шире образовно-научно подручје.

Предложени назив Факултета знатно прецизније представља делатност установе а постојећи студијски програми постају јасно видљиви за будуће студенте оба студијска програма, као и за научну, универзитетску, стручну и ширу друштвену заједницу.

Контекст за промену назива Факултета проистиче и из следеће важне чињенице. Петнаест година од увођења студијских програма ОАС – образовање васпитача и МАС – образовање васпитача, захваљујући развоју сопственог наставно-научног подмлатка, стекли су се услови да се омогући студирање на докторским студијама и оним кандидатима који су завршили овај студијски програм. Постојеће докторске студије усмерене су искључиво на разредну наставу (методика разредне наставе) и намењене студијском програму за образовање учитеља. Студенти са студијског програма за образовање мастер васпитача који су заинтересовани за докторске студије били су обавезни да полажу велики број диференцијалних испита, да се усавршавају у струци која им није примарно опредељење и да, коначно, докторирају са звањем доктор методике разредне наставе, која није у непосредној вези са њиховим професионалним афинитетима и знањима. Једном речју, нема директне вертикалне проходности за оба студијска програма а један је онемогућен да се усавршава у матичној струци. Из тог разлога у току је нова акредитација докторских студија којом се уводе студијски предмети и садржаји намењени мастер васпитачима, укидају досадашње разлике испита и омогућава се равноправна могућност за научно усавршавање оба студијска програма. Професија васпитача се тиме додатно оснажује у научном смислу, те постаје потпуно равноправна са осталим високообразовним профилима. У том контексту промена назива Факултета се чини додатно оправданом.

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

1. Концепт и циљеви студијских програма на основним, мастер и докторским студијама

На основу *Закона о оснивању учитељских факултета и о укидању и промени делатности педагошких академија*, 1993. године основан је Учитељски факултет у Београду, који је наставио, сада на универзитетском нивоу, традицију успешног образовања учитеља у овој средини. Матичност Учитељског факултета утврђена је 1999. године, Решењем Владе Републике Србије, чиме је омогућено организовање магистарских студија и одбрана докторских дисертација.

На Учитељском факултету у Београду, 20. 05. 2004. године дипломирао је први магистар из области дидактичко-методичких наука, а 16. 12. 2005. године, одбраном докторске дисертације, Факултет је добио првог доктора дидактичко-методичких наука.

Факултет је реализовао специјалистичке студије на смеровима:

- Методика наставе српског језика и књижевности,
- Методика наставе математике,
- Методика наставе природе и друштва,
- Образовна технологија,
- Методика наставе музичке културе,
- Методика наставе ликовне културе,
- Методика наставе физичког васпитања.

Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије број 612-00-807/2008-04 од 31. 01. 2009. године Факултет је акредитован као високошколска установа. Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије број 612-00-00076//2014-04 од 06. 02. 2015. године, Факултет је (ре)акредитован као високошколска установа. Факултет има дозволу за рад (612-00-02304/2010-04) коју је дало Министарство просвете Републике Србије, по добијеном позитивном мишљењу Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Факултет своју делатност обавља у седишту и у две високошколске јединице без својства правног лица у Вршцу и Новом Пазару, а на основу допуне дозволе за рад бр. 612-00-02875/2016-06 и 612-00-01266/2015-06. Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије број 612-00-00051/8/2021-03 од 7. 10. 2021. године, Национално акредитационо тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању (ре)акредитовало је Факултет као високошколску установу.

Учитељски факултет у Београду образује стручњаке у образовно-научном пољу *друштвено-хуманистичке науке*, на акредитованим студијским програмима:

- *Основне академске студије*, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ),
за стицање стручног назива *дипломирани учитељ*,
- *Основне академске студије*, у трајању од 4 године (240 ЕСПБ),
за стицање стручног назива *дипломирани васпитач*,
- *Мастер академске студије*, у једногодишњем трајању (60 ЕСПБ),
за стицање академског назива *мастер учитељ*,
- *Мастер академске студије*, у једногодишњем трајању (60 ЕСПБ),
за стицање академског назива *мастер васпитач*,
- *Докторске академске студије*, у трогодишњем трајању (180 ЕСПБ),
за стицање научног назива *доктор наука – методика разредне наставе*.

Сенат Универзитета у Београду, на седници одржаној дана 20. 04. 2022. године Одлуком број 61201-1583/3-22, донео је студијски програм докторских академских

студија *Методика*, чији је носилац Учитељски факултет и чијим савладавањем се стиче научни назив *доктор наука – методика наставе*.

1.1. Пријемни испит за упис на основне академске студије

Пријемни испит састоји се из два дела. Први део односи се на проверу склоности и способности, која је елиминаторног карактера и садржи:

- *Проверу физичких способности* која обухвата процену постуралног статуса и физичких способности кандидата. Циљ провере је утврђивање постуралног статуса и физичких способности кандидата, које ће му омогућити несметано похађање практичне наставе, припремање и полагање практичних делова испита. Процена физичких способности састоји се из сукцесивног и континуираног извођења десет телесних вежби постављених у облику полигона. Циљ је савладавање што већег броја вежби.
- *Проверу говорних способности* која обухвата артикулацију гласова, посебно тешких сугласничких група, тачност и јасност у говору. Циљ процене је утврђивање способности које омогућују да кандидат остварује јасну и разумљиву вербалну комуникацију и да својим способностима позитивно утиче на развој говорних способности и језичких навика ученика, односно васпитаника.
- *Проверу музичких способности* која обухвата проверу квалитета мелодијског и хармонског слуха, ритмичких способности и музичке меморије кандидата. Процена музичких способности кандидата обавља се помоћу слушних тестова: певање дечије песме (по слободном избору кандидата), репродуковање задатих тонова, акорада, мелодијских и ритмичких мотива. Циљ провере је утврђивање музичких способности кандидата које су потребне за вокално-инструментално описмењавање и извођење наставе музичке културе.

Кандидати који конкуришу за упис у прву годину основних академских студија, након постизања задовољавајућих резултата на проверама способности, полажу пријемни испит који се састоји из:

- *Теста из српског језика и књижевности*, којим се утврђује степен у којем је кандидат овладао употребом српског језика на граматичком и правописном нивоу; степен усвојености књижевнотеоријских и књижевноисторијских знања на примерима одабраних књижевних дела из средњошколских наставних програма и
- *Теста опште културе и информисаности*, којим се утврђује обим и ниво познавања чињеница и појмова из различитих академских области, цивилизацијских и националних тековина, као и ниво и карактер обавештености у домену културне баштине.

1.2. Основне академске студије за стицање стручног назива *дипломирани учитељ*

Студијски програм за образовање *учитеља* представља најстарији студијски програм Учитељског факултета у Београду и усмерен је ка оспособљавању кадрова за обављање једне од најодговорнијих улога у оквиру образовног система.

Студијски програм за образовање *учитеља* намењен је овладавању академским знањима, развијању професионалних вештина и стицању одговарајућих искустава нужних за планирање, организацију и управљање процесом поучавања и учења, за подстицање развоја ученика у складу с њиховим персоналним, развојним и социјалним карактеристикама, али и за управљање социјално-емоционалним односима и стварање повољне средине за учење. Поред тога, сврха овог студијског програма јесте и припремање *учитеља* за тимски рад и сарадњу са стручњацима других профила у домену образовања, у земљи и иностранству, за сарадњу с породицом ученика и локалном средином, као и њихово припремање за критичку анализу, истраживање и унапређење сопствене образовне праксе и планирање сопственог континуираног професионалног развоја. Сврха овог студијског програма је и развијање одговарајућих професионалних ставова и вредности код будућих *учитеља* и етике струке, као и припрема за активан однос према питањима од општег друштвеног интереса, посебно оним у области образовања, укључивање у компетентну расправу о њима и у предлагање решења. Будући да Факултет припрема стручњаке за рад у образовном систему Републике Србије, али са могућношћу кретања унутар европског образовног простора, сврха овог студијског програма је и упознавање образовног система Србије и других европских земаља. Узимајући у обзир однос општеобразовних, научно-стручних, теоријско-методолошких и стручно-апликативних предмета, студијски програм обезбеђује унапређивање теорије и праксе васпитања и образовања, као и њихову повезаност. Отуда је велика пажња поклоњена пракси студената, посебно методичкој пракси на трећој и четвртој години студија, за коју је предвиђен адекватан број сати припреме.

Како Учитељски факултет визију свог развоја заснива на скоро двовековној традицији непрестаног улагања у знање и квалитет образовања и савременим токовима и тенденцијама европског образовања, студијски програм за образовање *учитеља* у складу је са традицијом образовања *учитеља* у Србији, националним специфичностима и најсавременијим тенденцијама.

Студијски програм на основним академским студијама за стицање стручног назива *дипломирани учитељ* траје четири године, односно осам семестара и подразумева полагање испита (обавезних и изборних предмета) и обављање стручне праксе. Заступљеност група предмета према броју ЕСП бодова је следећа:

академско-општеобразовни 15,64%, теоријско-методолошки 19,68%, научно-стручни 29,48% и стручно-апликативни 35,20%.

Студентима се нуди значајан број изборних предмета којим се студије могу додатно профилисати кроз одабирање предмета из следећих академских подручја: Страни језик (I, II), Изборни општи курс (I, II), Изборни педагошко-психолошки курс (I, II, III), Изборни предметни курс (I, II, III) и Изборни методички курс (I, II, III). Изборни предмети су у складу са стандардима о заступљености изборне наставе у укупној бодовној оптерећености студената. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 20%. Настава се изводи кроз предавања, вежбе и консултативни рад, а сам програм осмишљен је тако да уважава интердисциплинарни и мултикултурални приступ свим активностима током студија.

Програм стручне праксе организован је кроз све четири године студијског програма и реализује се у другом семестру. Студенти прве године обављају педагошко-психолошку праксу, друге дидактичку праксу а треће године обављају методичку праксу I (децембарски и мајски део). Сви облици праксе одвијају се према прецизно утврђеним задацима и под непосредним менторством предметних наставника и подразумевају исходе: детаљне извештаје и анализе ефеката праксе који се прате и анализирају током школске године.

Настава на четвртој години студија обухвата предавања, уводне, инструктивне и методичке вежбе у школи вежбаоници. Методичке вежбе у школи вежбаоници су саставни део методика II (*Методике наставе српског језика и књижевности II, Методике наставе математике II, Методике наставе природе и друштва II, Методике наставе ликовне културе II, Методике наставе физичког васпитања II, Методике наставе музичке културе II*). Када студент испуни услове за похађање одређене методике II, дефинисане Режимом студија, стиче право да похађа методичке вежбе и реализује часове у школи вежбаоници из конкретне методике II.

На завршној години студенти обављају методичку праксу II. Овај вид праксе обавља се у сарадњи са основним школама и учитељима – менторима, који заједно са наставницима Факултета и њиховим сарадницима прате рад студената у школи.

Студијски програм Основних академских студија (ОАС) – Образовање учитеља прошао је и нови циклус акредитације, о чему сведочи уверење 612-00-00057/8/2020-03 од 7. 10. 2021. године.

1.3. Основне академске студије за стицање стручног назива *дипломирани васпитач*

Сврха студијског програма за образовање васпитача на Учитељском факултету у Београду јесте образовање високопрофесионалног васпитног кадра. Адекватан статус професионалне праксе студената одсликава се у студијском

програму. Општеобразовни, теоријско-методолошки и научно-стручни предмети омогућавају потребну научну, теоријску и практичну припрему за извођење свих облика васпитно-образовног рада. Потребне компетенције у области непосредног васпитно-образовног рада студенти стичу у настави методика: развоја говора, развоја почетних математичких појмова, упознавања околине, физичког и здравственог, музичког и ликовног васпитања.

Студијски програм на основним академским студијама за стицање стручног назива *дипломирани васпитач* траје четири године, односно осам семестара. Заступљеност група предмета према броју ЕСП бодова је следећа: академско-општеобразовни 12,64%, теоријско-методолошки 20,26%, научно-стручни 31,81% и стручно-апликативни 35,29%. Студентима се нуди додатно профилисање одабиром изборних предмета из следећих академских области: Страни језик (I, II), Изборни општи курс (I, II), Изборни педагошко-психолошки курс (I, II, III) и Изборни методички курс (I, II, III). Фактор изборности износи 20,83%.

Настава се изводи кроз предавања, вежбе и консултативни рад.

Програм академских студија подразумева постепено и циљано упознавање и укључивање студената у рад предшколских установа. О томе сведочи концепт стручне праксе који се реализује у свим годинама студија. На првој години предвиђена је педагошко-психолошка пракса, дидактичка пракса на другој години и методичка пракса I на трећој години студија. Обављање праксе оптерећује студенте часовно и бодовно у складу са стандардима акредитације. Сви видови праксе подразумевају прецизна упутства и инструкције предметних наставника, циљано праћење и анализу активности и сачињавање извештаја о резултатима по повратку са праксе, који се анализирају и процењују.

Настава на четвртој години се реализује: (1) пленарно на предавањима и (2) у мањим групама на инструктивним и методичким вежбама у предшколским установама вежбаоницама. Методичке вежбе у вежбаоницама су саставни део методика II (*Методике развоја говора II, Методике развоја почетних математичких појмова II, Методике упознавања околине II, Методике ликовног васпитања II, Методике физичког васпитања II, Методике музичког васпитања II*). Када испуни услове за похађање одређене методике II, дефинисане Режимом студија, студент стиче право да похађа методичке вежбе у вртићима вежбаоницама из те методике II. Услов за држање активности у вртићима вежбаоницама прописан је програмом сваког појединачног предмета (методике II).

На четвртој години студент реализују методичку праксу II која се обавља у сарадњи са предшколским установама и васпитачима – менторима који заједно са наставницима и сарадницима Факултета прате рад студената на пракси.

Студијски програм Основних академских студија (ОАС) – Образовање васпитача прошао је и нови циклус акредитације, о чему сведочи уверење 612-00-00058/8/2021-03 од 14. 10. 2021. године.

1.4. Организација методичке праксе

На Учитељском факултету у Београду посебна пажња посвећује се методичкој пракси II, односно професионалној пракси студената. У теоријском смислу, концепција професионалне праксе базирана је на парадигми акционе рефлексije. Суштинска упоришна тачка овог концепта је „рефлексija у акцији“, схватање да студенти треба да се развију у практичаре који ће критички промишљати сопствену делатност и у конкретним ситуацијама доносити оптималне одлуке засноване на теоријским сазнањима.

Циљ методичке праксе II је да студенти, на основу стечених теоријских и практичних знања, шире и дубље сагледају унутрашњу организацију и реализацију активности у предшколској установи/основној школи, да самостално са децом предшколског узраста/млађег школског узраста реализују различите форме рада, да сарађују са васпитачем/учитељем ментором, родитељима и другим чиниоцима васпитно-образовног/наставног рада у вртићу/школи; планирају и програмирају васпитно-образовни рад. Циљ је да студенте – будуће учитеље и васпитаче припреми за различите улоге које пред њих поставља развој њихове струке, као и да их оспособи за самосталан, практичан (реалан, конкретан) критички промишљен професионални рад у свим облицима васпитно-образовне делатности. Смисао овако дефинисаног циља јесте:

- да се студенти адаптирају на радно окружење,
- да стекну одређено практично (радно) искуство,
- да повежу теоријска знања са практичним искуством,
- да се оспособе да у сваком непосредном васпитно-образовном раду препознају различите концепције образовања,
- да критички промишљају сопствено професионално искуство и сопствену делатност, односно да формирају сопствени педагошки стил као модел на коме је одређена васпитно-образовна концепција заснована,
- да буду свесни колико њихова будућа професионална каријера зависи од применљивости знања из различитих методика, односно да раде у уверењу да својим способностима и знањем поуздано кроје своју будућност.

Приликом остваривања циља методичке праксе студената ваљало би истаћи и основне принципе на којима почива реализација праксе студената. Ти принципи су следећи:

- одлучивање засновано на информацијама,
- партиципативно доношење одлука,
- повећавање нивоа професионалне оспособљености,
- методичка пракса је интегрални део система образовања учитеља и васпитача који повезује теорију и праксу,

– методичка пракса темељи се на повезивању и прожимању свих студијских области (општестручних, ужестручних, педагошко-психолошких и дидактичко-методичких),

– методичка пракса укључује студенте у све облике васпитно-образовне делатности,

– методичка пракса оспособљава студенте за креативно-иновативни, аналитичко-истраживачки и рефлексивни приступ васпитно-образовној делатности,

– методичка пракса афирмише савремена теоријска достигнућа.

Путем методичке праксе II студенти треба да развију следеће компетенције:

– *когнитивне* – подразумевају способности разумевања и креативне примене теоријских знања и укључују иновације (успешно проналажење начина деловања којим се може променити затечено стање);

– *афективне* – оспособљавање студената за реализовање задатака који се односе на вредности, емоционално-социјални и морални развој. Когнитивне и афективне компетенције се међусобно прожимају и допуњују. Когнитивне задатке и садржаје наставе треба афективно „обојити“ ради мотивације ученика. Данас је ово све значајније за вртић и школу услед општег пада мотивације и „емоционалне апатије“ деце;

– *истраживачке* – дефинишу поља истраживања у која се укључују.

У односу на циљ, садржаје, задатке, трајање и степен самосталности студената, пракса се јавља у виду *интегрисане* и *континуиране* праксе. Интегрисана пракса (методичке вежбе на четвртој години основних академских студија) је саставни део наставе методика II, опсервационо-рефлексивног је карактера и реализује се током целе школске године у краћим блоковима на методичким вежбама у школама/вртићима вежбаоницама. Методичка пракса II је континуирана, траје пет недеља и реализује се на четвртој години студија, и то у једном од следећа четири термина: септембар, новембар, март и мај. Прва недеља подразумева припрему студената и упознавање са директорима, координаторима у школи/предшколским установама, као и учитељима/васпитачима менторима. Методичка пракса II у преостале четири недеље састоји се из самосталног осмишљавања, планирања, организовања и извођења образовно-васпитног рада од стране студената, а који произилази из садржаја и циљева наставних предмета у млађим разредима основне школе/васпитно-образовних активности у вртићима, уз обавезни надзор учитеља/васпитача ментора одељења/вртићке групе у којима студент реализује праксу. Током континуиране праксе, студент у сарадњи са ментором реализује све облике васпитно-образовног рада у одређеној васпитно-образовној установи.

1.5. Мастер академске студије за стицање академског назива

мастер учитељ

Сврха студијског програма за образовање мастер учитеља на Учитељском факултету у Београду јесте образовање високопрофесионалног просветног кадра за рад у млађим разредима основне школе. Студијски програм обезбеђује продубљивање увида у међуодносе теорије и праксе васпитања и образовања. Отуда је велика пажња посвећена интеграцији теоријско-методолошких, стручно-научних и стручно-апликативних садржаја у оквиру сваког студијског предмета/курса. Мастер учитељи поседују скуп знања, вештина и компетенција, који их чини релевантним за тржиште рада и истовремено им омогућава наставак образовања на нивоу докторских студија истог или неког од сродних програма.

Студијски програм мастер студија Учитељског факултета у Београду садржи предмете (курсе) који студенту омогућују потребну научну, теоријску и практичну припрему за извођење свих облика наставног рада у области једне методике за коју се опредељује на почетку мастер студија, бирајући изборни предмет усмерења. Студијски програм се састоји из *два обавезна курса* (Савремени токови у дидактици, Академско писање), *три изборна курса* (Страни језик, Изборни предметни курс и Савремени методички правци у разредној настави), *стручне (педагошке) праксе и завршног мастер рада* (кроз два курса – Методологија израде мастер рада и Мастер рад – припрема и одбрана). Додатно јачање методичких компетенција студената на овом студијском програму је увођење методичко-истраживачке праксе студената које је осмишљена је тако да integriше специфичне захтеве методике изабране у оквиру методичког изборног курса, истраживачки део мастер рада студента (спровођење истраживања и прикупљање података) и посебне сегменте практичног рада у школама који нису били (довољно) обухваћени праксом на основним студијама (рад у продуженом боравку или целодневној настави, планирање и реализација наставе по ИОП-у, сарадња са родитељима и сл.).

Мастер академске студије за образовање учитеља усклађене су са савременим приступима настави и истраживачком методологијом појединих методика и омогућавају проширивање и продубљивање увида у различите модалитете наставне активности, методологију истраживања наставног процеса, наставну технологију и савремене дидактичке медије, стварајући тиме основу за успешно испуњавање захтева савремене наставе у првој половини XXI века.

Основни циљ мастер академских студија – образовање мастер учитеља јесте проширивање и продубљивање професионално релевантних знања студената, унапређивање вештине интегрисања и примене стечених знања у самосталном професионалном раду и развијање компетенција за истраживачки рад и критичку рефлексију сопствене праксе, као и за проширивање знања и искуства у стручној и широј јавности, у земљи и иностранству.

Програм је усмерен ка обезбеђивању увида у савремена научна достигнућа у области наука о образовању, посебно у оквиру дидактичких теорија и нових методичких приступа настави у првом циклусу основног образовања и васпитања. Он треба да упозна студенте са ширим концепцијама образовања, посебно у контексту европског образовног простора, како би им омогућио да се укључе у њега. Осим тога, циљ студија јесте обучавање студената за самосталан професионални рад и овладавање савременим методолошким и научним приступима настави појединих предмета и предметних области (језик, књижевност, ликовна и музичка област, математика, физичко васпитање, информатика).

По завршетку мастер академских студија, студент унапређује опште компетенције:

- праћење и критичко читање стручне литературе,
- владање методама и техникама истраживања и писања извештаја о истраживању,
- вештина презентовања сазнања и искустава,
- вештина комуницирања и сарадње.

Поред тога, овај студијски програм омогућује и стицање специфичних професионалних компетенција:

- владање ширим спектром знања из одговарајућих научних и стручних области,
- анализа сопствене васпитно-образовне праксе и идентификовање извора проблема,
- интегрисање расположивих знања у складу са конкретним захтевима,
- праћење и примена новина у васпитно-образовном процесу и друге.

Настава на мастер студијама се изводи у оквиру предавања (монолошка, дијалошка, текст метода), вежби (практични радови, самостални истраживачки рад студената), консултативне наставе и менторског рада.

Студијски програм Мастер академских студија (МАС) – Образовање мастер учитеља прошао је и нови циклус акредитације, о чему сведочи уверење 612-00-00059/8/2021-03 од 7. 10. 2021. године.

1.6. Унапређење компетенција и проширење стручних капацитета мастер учитеља

У складу са Акционим планом Владе Републике Србије за подстицај ИТ сектора у оквиру области сектора високог образовања с једне стране, уважавајући стратешку потребу за осавремењавањем како дидактичког-методичких приступа,

тако и националног иновационог система у развоју образовања, односно примени дигиталних ресурса и развоја друштва базираног на економији знања, Учитељски факултет је акредитовао програм којим се дипломираним учитељима, односно мастер учитељима омогућава да, уколико су током првог и другог нивоа студија остварили 90 ЕСПБ из области Информатике, у другом циклусу основног образовања могу реализовати наставу из информатичке групе предмета.

Информационо-технолошка оспособљеност учитеља, поред веће компетентности у погледу обављања наставне праксе значајна је и са становишта укључивања у процес креирања и/или употпуњавања садржаја специјализованих дигиталних база података, као и професионалног вида образовних умрежавања са другим релевантним установама, а посебно у погледу међусекторске и пројектне сарадње образовне установе и привредних/културних субјеката. С друге стране, обученост мастер учитеља у овом домену подиже њихове компетенције у погледу креирања и управљања школским пројектним активностима као једним од основних видова активне обуке, истраживања и пословања.

Оспособљавањем учитеља и подизањем њихових ИТ компетенција створени су услови да поред разредне наставе могу да реализују и садржаје предметне наставе из информатичких предмета чиме долази до значајне рационализације самог образовног процеса (посебно у руралним срединама), а с друге стране до смањења броја незапослених учитеља.

1.7. Мастер академске студије за стицање академског назива *мастер васпитач*

Сврха студијског програма мастер академских студија за стицање академског назива *мастер васпитач* на Учитељском факултету у Београду јесте образовање високопрофесионалног васпитачког кадра. Сврха студијског програма јесте образовање васпитача на нивоу мастер академских студија које обезбеђују стицање знања, вештина и способности, неопходних за успешно самостално обављање позива у условима савременог друштва, повећаних стандарда образовања и сталног повећавања захтева у погледу стручности васпитача у предшколским установама.

Студијски програм за образовање васпитача траје годину дана и састоји се из два обавезна курса (Савремени токови у предшколској дидактици, Академско писање), три изборна курса (Страни језик, Изборни предметни курс и Савремени методички правци у предшколском васпитању и образовању), стручне (педагошке) праксе и завршног мастер рада (кроз два курса – Методологија израде мастер рада и Мастер рад – припрема и одбрана). Додатно јачање методичких компетенција студената на овом студијском програму је увођење методичко-истраживачке праксе студената које је осмишљена тако да integriше специфичне захтеве

методике изабране у оквиру методичког изборног курса, истраживачки део мастер рада студента (спровођење истраживања и прикупљање података у предшколској установи) и посебне сегменте практичног рада који нису били (довољно) обухваћени праксом на основним студијама (пројектно планирање, сарадња са родитељима и сл.).

Мастер академске студије Учитељског факултета Универзитета у Београду ускађене су са савременим концепцијама предшколског васпитања у предшколским установама и омогућују оспособљавање студената за интегрисање знања из науке о образовању и васпитању на раним узрастима и њихову примену у самосталном професионалном раду, као и за истраживање васпитно-образовне праксе, примену резултата у унапређењу сопствене праксе и саопштавање резултата у стручној комуникацији у земљи и иностранству. Ове студије омогућавају проширивање и продубљивање увида у различите модалитете васпитно-образовних активности, методологију истраживања васпитно-образовног процеса у предшколској установи, савремене дидактичке медије и технологију, стварајући тиме основу за самостално професионално испуњавање захтева савременог предшколског васпитања.

Студијски програм омогућује свршеном студенту да планира, организује, изведе истраживања која се тичу свих аспеката развоја деце, интерпретира добијене податке и употреби их као путоказ у васпитно-образовном раду.

Циљеви студијског програма мастер академских студија – образовање мастер васпитача усмерени су ка савременим научним достигнућима, методолошким теоријама и новим методичким приступима васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста. Посебан акценат се ставља на развој способности и овладавање вештинама неопходним за научно-истраживачки рад и критичку рефлексију сопствене праксе. Студенти упознају шире токове васпитања и образовања, посебно у контексту развоја личности деце предшколског узраста, како би могли да се укључе у савремени европски образовни простор. Осим тога, циљ студија јесте да се студент обучи за самосталан рад у предшколским установама; да унапређује праксу на основу критичке рефлексије засноване на акционим и другим истраживањима; да овлада савременим методолошким и научним приступима васпитно-образовном раду са децом предшколског узраста у различитим областима (језик, књижевност, ликовна и музичка област, математика, физичко васпитање, информатика). Главни циљ мастер академских студија је да се образују кадрови способни за самосталан рад у предшколским установама.

Савладавањем студијског програма студент унапређује опште компетенције:

- праћење и критичко читање стручне литературе,
- владање методама и техникама истраживања и писања извештаја о истраживању,
- вештина презентовања сазнања и искустава,
- вештина комуницирања и сарадње.

Поред тога, овај студијски програм омогућује и стицање специфичних професионалних компетенција:

- владање ширим спектром знања из одговарајућих научних и стручних области,
- анализа сопствене васпитно-образовне праксе и идентификовање извора проблема,
- интегрисање расположивих знања у складу са конкретним захтевима,
- праћење и примена новина у васпитно-образовном процесу и друге.

Настава на мастер студијама се изводи у оквиру предавања (монолошка, дијалошка, текст метода), вежби (практични радови, самостални истраживачки рад студената), консултативне наставе и менторског рада.

Студијски програм Мастер академских студија (МАС) – Образовање мастер васпитача прошао је и нови циклус акредитације, о чему сведочи уверење број 612-00-00060/8/2021-03 од 14. 10. 2021. године.

1.8. Докторске академске студије – Методика

Сврха студијског програма докторских студија из области педагошких и андрагошких наука – *Методика* јесте оспособљавање студената за научноистраживачки и педагошки рад у оквиру методичких наука и наставне делатности. Сврха овог програма огледа се у развоју и повезивању различитих педагошких, дидактичких и методичких научних дисциплина ради примене интердисциплинарних знања и компетенција неопходних за научно истраживање, реализацију, евалуацију и унапређивање методике савременог образовања и васпитања, као и ефикасно управљање васпитно-образовним и наставним процесима.

Докторске студије из области педагошких и андрагошких наука – методика наставе представљају највишу фазу интердисциплинарног образовног и научноистраживачког система. Утемељене су на претходном формалном образовању на основним академским и мастер академским студијама. Остваривање циљева докторских студија резултира високопрофесионалним овладавањем дидактичко-методичком теоријом, развојем критичког мишљења, креативношћу и преиспитивањем важећих дидактичко-методичких конструката и научним промишљањем нових могућности за васпитно-образовни и наставни рад. Студијски програм ових студија треба да омогући студентима компетенције за самостално и тимско реализовање оригиналних и научно-релевантних истраживања, као и развој нових дидактичко-методичких система и поступака који доприносе општем развоју педагошких и хуманистичких научних дисциплина, система образовања, васпитања и друштва у целини.

Висок ниво и квалитет знања и развијене компетенције квалификују студенте за научноистраживачки рад и стручни рад, успешну имплементацију оригиналних и иновативних приступа и поступака у образовну праксу, креативно решавање проблема образовно-васпитног и наставног рада, развој науке, унапређивање наставне делатности, академско писање и критичко процењивање теоријских схватања и резултата истраживања других аутора.

Студијски програм докторских студија из области методичких наука има за циљ постизање највишег степена академског образовања, доктора наука из области методике наставе. Циљеви студијског програма, усклађени су са савременим научним достигнућима друштвено-хуманистичког поља у свету и код нас и усмерени су на постизање научноистраживачких способности и академских вештина, развој педагошко-методолошке културе, креативно-стваралачких способности, критичког мишљења и акционе рефлексije које су неопходне за истраживање, унапређивање и евалуацију дидактичко-методичке теорије и праксе. Они доприносе развоју научноистраживачке критичности, слободе и одговорности, као и култури академског односа према научноистраживачком и педагошком раду и деловању.

Циљеви се реализују студијским програмом у којем су интегрисане различите научне дисциплине неопходне за постизање очекиваних компетенција доктора методичких наука. Студијски програм докторских студија резултира специфичним општим и посебним способностима и компетенцијама студената квалификујућих за примену интер и мултидисциплинарних знања у научноистраживачком раду и педагошкој пракси. Наведене компетенције неопходне су за идентификацију и решавање проблема у васпитању и образовању; неговање конструктивне комуникације, професионалне и етичке одговорности; примену савремене методологије научног рада и модерне образовне технологије; будући развој каријере.

Програм докторских студија Учитељског факултета у Београду обухвата 6 семестара и његовим савладавањем студент стиче 180 ЕСП бодова. Од укупног фонда часова активне наставе на обавезним и изборним предметима, 22,15% реализује се путем предавања, а 77,85% кроз студијски истраживачки рад, консултације и менторски рад.

Листа предмета састоји се од: три обавезна предмета (први семестар – 30 ЕСПБ), изборног блока за научно-теоријске предмете (други семестар – 30 ЕСПБ), изборног блока за методичке предмете (трећи семестар – 30 ЕСПБ), израда и евалуација пројекта докторске дисертације (четврти семестар – 30 ЕСПБ) и два предмета која се односе на израду и одбрану докторске дисертације (пети и шести семестар – 60 ЕСПБ). Вредност докторске дисертације износи 90 ЕСПБ (30 ЕСПБ за израду и евалуацију пројекта докторске дисертације и 60 ЕСПБ за израду и одбрану дисертације). Број бодова предвиђен за сваки курс усклађен је са

потребним временом за његово савладавање, број часова предавања у првом семестру је већи, а у сваком следећем семестру се смањује и повећава број часова предвиђених за консултације, менторски рад и студијски истраживачки рад студената.

Изборни блокови обухватају предмете из различитих методичких области – Методика српског језика и књижевности, Методика природе и друштва, Методика математике, Методика физичког васпитања, Методика музичке културе, Методика ликовне културе и Методика информатике.

Наставно научно веће Учитељског факултета је на седници одржаној 13. 04. 2022. године донело Одлуку о доношењу студијског програма докторских академских студија, под називом *Методика* за који проходност и исте услове за упис имају и мастер учитељи и мастер васпитачи. Тиме је Учитељски факултет у Београду у потпуности извршио своју научну мисију, односно омогућио стварање високо стручних кадрова за развој и унапређење методичких наука у контексту предшколског и основношколског образовања.

Сенат Универзитета у Београду је на седници одржаној 20. 04. 2022. године донео одлуку број 06 – 01бр: 61201-1583/3-22 којом је донео Одлуку о доношењу студијског програма докторских академских студија – Методика 180 ЕСПБ и одредио као носиоца Универзитет у Београду – Учитељски факултет.

Учитељски факултет је 26-04.2022. године комплетан материјал захтеван стандардима за акредитацију доставио НАТ-у и у очекивању смо добијања акредитације за овај, нови студијски програм докторских студија.

НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Факултет је акредитован за обављање научноистраживачке делатности, према Одлуци Министарства просвете, науке и технолошког развоја 660-01-00014/77 од 21. 09. 2021. године.

Научноистраживачки рад одвија се на широком пољу научних области и примењених дисциплина у педагошком раду. Сама природа Факултета и студијских програма условила је разноврсност заступљених научних и уметничких поља – од великог броја дисциплина друштвено-хуманистичког, преко природно-математичког, до уметничког. Оваква заступљеност научних дисциплина представља огроман потенцијал за развој нових студијских програма, модула и курсева.

Факултет издаје научни часопис *Иновације у настави* који је основан 1983. године, а чији је издавач Факултет од 1993. године. Од 2005. године категорисан је као часопис од националног значаја. Након тога, часопис и даље континуирано напредује, те од 2021. године, одлуком Матичног одбора за друштвене науке

сврстан је у категорију M23 (часопис међународног значаја, верификован посебном одлуком матичног одбора). Осим наведеног, Учитељски факултет публикује и часопис *Методичка теорија и пракса* који има категорију M53.

Једном годишње одржава се научни скуп из области педагошко-методичких наука, који је праћен зборником радова, категорисаним као зборник радова са научног скупа међународног значаја (M31). Од почетка одржавања, скупове по конкурс суфинансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

На Факултету је развијена издавачка делатност која се одвија у оквиру Центра за издавачку делатност. Објављивање уџбеника, научних монографија, стручних хрестоматија, приручника и практикума неопходних за успешно студирање једна је од основних обавеза наставника и сарадника Факултета. Факултет је до сада објавио више од 100 оваквих издања, учествује успешно на Сајму књига, а за своје капитално издање *Лексикон образовних термина* током 2016. године добио је и највише сајамско признање.

1. Научни и развојни пројекти

У периоду од 1993. до данас на Факултету је, поред индивидуалног научног рада, реализовано пет научно-истраживачких пројеката које је подржало Министарство просвете, науке и технолошког развоја. То су пројекти: *Чиниоци, индикатори и методе унапређивања основног васпитања и образовања*; *Креирање модела Центра за проучавање медија и развој образовања на даљину*; *Промене у основношколском образовању – проблеми, циљеви, стратегије*; *Евалуација курикулума Учитељског факултета и промена информационо-комуникационих технологија ради подизања квалитета наставе*; *Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања*.

Осим на научним пројектима ресорног Министарства, Учитељски факултет учествовао је на међународним и националним научно-стручним пројектима:

- *Preparing Future Teachers in the Western Balkans - Education for Democracy & Human Rights* (2018-2021), The European Wergeland Centre, Council of Europe;
- *Professional Development of Vocation Education Teachers with European Practices, Pro-VET*, Еразмус+ пројекат Изградња капацитета у високом образовању, 2018 – 2021;
- *HR-1005 Educational Systems in Central Europe*, Пројектни циклус: 2018 – 2020. године; Координатор: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Education, Croatia;
- *Universals and Variants of English and Romanian Business Metaphors. A Corpus-Based Conceptual Mapping of Contemporary Journalese*; UAB-CNCS-UEFISCDI-PN II-RU-TE- 2014-4-2785;
- *Project REP-synergy: Towards improvement of Research capacities essential for teacher Education and Practices in Serbia and Estonia* (grant n.

IZ74Z0_160511), Swiss National Science Foundation within the SCOPES programme;

- Пројекат *Дигиталне наставне компетенције – ДНК*, у оквиру програмске активности „Развој високог образовања“ који финансира Министарство за просвету, науку и технолошки развој, за школску;
- *Образовање у фокусу*, финансиран од стране УНИЦЕФ-а и Министарства просвете науке и технолошког развоја Србије;
- **TEMPUS**, *Harmonization of Preschool Teacher Education Curricula in Serbia (TEACH)*, **EACEA** (Education, Audiovisual and Culture Executive Agency);
- *SUSTAIN – supporting science teaching advancement through inquiry*, Project 540149 LLP-1-2013-1-FR-COMENIUS-CNW, European Commission;
- *Web point for teachers* (WUS, Austria).

Наставници објављују резултате свог научноистраживачког рада у различитим врстама публикација. Континуирано се повећава број објављених радова, посебно у категоријама М20 и М50, према критеријумима Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Тако су наставници и сарадници, током последње три године објавили више од 400 радова (2019: 152 рада; 2020: 125 радова; 2021: 170 радова).

Научноистраживачки рад на Факултету подстиче се обезбеђивањем потребне опреме и потрошних средстава за рад, затим финансијске подршке за стручна путовања (студијски боравци у иностранству, научни скупови у земљи и иностранству, путовања ради прикупљања података на терену), као и развијеном издавачком делатношћу. Као један од резултата међународног пројекта *Project REP-synergy: Towards improvement of Research capacities essential for teacher Education and Practices in Serbia and Estonia* у 2017. години набављена је и стављена на располагање опрема за реализацију истраживања вредна око 17.000€.

2. Међународна сарадња

Од оснивања, 1993. године, на Учитељском факултету у Београду негује се опредељење да се Факултет укључи у процес успостављања, неговања и развијања сарадње са другим универзитетима, односно факултетима у земљи и иностранству, као и са међународним организацијама које се баве питањима образовања деце и младих. Од школске 2012/13. године на Факултету је први пут успостављена функција продекана за међународну сарадњу, чиме су дотадашња настојања у области међународне сарадње добила и формални оквир. У том оквиру постављени су следећи циљеви: примена потврђених међународних стандарда у наставном, стручном и научно-истраживачком раду; усклађивање студијских програма са сродним програмима у међународном окружењу; објављивање радова у

међународно признатим научним публикацијама и јачање академског капацитета Факултета; међународна размена наставника и студената и др.

Учитељски факултет има потписане споразуме о сарадњи са неколико европских факултета: Висока школа у Бриселу (*La Haute Ecole de Bruxelles – Institut Defrè*), Универзитет Лион 1 (*University Claude Bernard Lyon 1, IUFM de l'Académie de Lyon*), Педагошка школа из Новог Сонча (*Pństwowa Wyższa Szkoła Zawodowa Nowym Sączu*), Matel Bey University, Banska Bistrica, Pedagogical University of Cracow, Kraków, Poland, École supérieure du professorat et de l'éducation, Académie de Bordeaux, France, University College of Southeast, Norway, Comenius University in Bratislava, Slovakia, University of Bologna, Italy, Sapienza University of Rome, Italy, Masaryk University Brno, Czech Republic, University College of Teacher Education Vienna, Middlesex University, United Kingdom, University of Helsinki, Finland, Универзитет у Осијеку, Хрватска, Paris Diderot University, France, Nice Sophia Antipolis University, France, State University of Applied Sciences in Plock, Poland, University of Graz, Austria, University College of Teacher Education Vienna, Austria.

Од посебног значаја за Факултет је научно-стручна сарадња која је 2019. године успостављена са Beijing Normal University, односно Smart Learning Institute из Пекинга. У том смислу, посебан значај има *Центар за развој и имплементацију вештачке интелигенције и роботике*, који је основан крајем 2019. на Учитељском факултету Универзитета у Београду као резултат успостављене сарадње Beijing Normal University (Smart Learning Institute) из Пекинга (Кина), Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Учитељског факултета. Оснивање и рад Центра представљају и део стратешког програма развоја Републике Србије, те је стога од стране Владе Републике Србије проглашен центром од националног значаја за Републику Србију у области вештачке интелигенције и роботике.

Сарадња са наведеним установама одвија се у различитим правцима. Од 2010. године постоји размена студената између Лиона, Брисела и Београда. Француски и белгијски студенти током четири недеље боравка у Београду обављају праксу и присуствују одређеним активностима на Факултету, у школама вежбаоницама. (ОШ „Владислав Рибникар“ и ОШ „Вук Караџић“) и предшколским установама. Наши студенти током боравка у Лиону или Бриселу имају праксу у тамошњим школама, али и редовне наставне активности на Факултету, јер је реч о студентима који говоре француски језик.

Од 2008. године, у сарадњи са Педагошком школом из Новог Сонча, Учитељски факултет објављује тематски зборник радова које рецензирају научници са оба факултета. Прецизније, радове научника Учитељског факултета у Београду рецензирају међународни рецензенти из Пољске и обрнуто. Сви радови у овом зборнику објављени су на енглеском језику и вредновани су у категорији научних радова од међународног значаја.

Ради остваривања наведених циљева, успостављају се контакти са другим институцијама и Факултет се промовише у међународним оквирима. Учитељски факултет у Београду посетили су наставници Високе школе из Брисела и Института за образовање наставника из Лиона, наставници Учитељског факултета из Загреба, наставници Педагошког факултета из Марибора, наставници из швајцарске школе за напредније ученике (*Kreisschule Buchs-Rorh, Bezirksschule*) и други. Наставници Учитељског факултета били су у посети факултетима за образовање наставника у Патри (Грчка), Берну (Швајцарска), Гетеборгу (Шведска), Гранади (Шпанија), Лиону, Паризу и Бордоу (Француска), Бриселу (Белгија), Марибору (Словенија), Кракову (Пољска), Братислави (Словачка), University College of Southeast (Норвешка). Сусрети наставника и сарадника Учитељског факултета, било у улози гостију или домаћина, са наставницима и сарадницима факултета у иностранству омогућили су стручну и научну размену, која је веома често резултирала позивима на научне и стручне скупове, објављивање радова у часописима и другим публикацијама и др. Циљ Учитељског факултета у Београду је да се са истом праксом, али са новим циљевима, настави, односно циљ је да се наведена сарадња прошири на могућности размене наставника као гостујућих предавача и могућности сарадње на истраживачким пројектима. Осим ових професионалних изазова, веома значајним резултатом ових сусрета можемо сматрати и успостављање добрих колегијалних односа и пријатељстава који професионалну сарадњу чине потпуном. У циљу јачања академског капацитета, Факултет је отворио врата признатим иностраним предавачима. Предавања за наставнике, сараднике и студенте на Учитељском факултету држали су Penny Ur, шеф програма Ed program in foreign-language teaching на Oranim Academic College of Education, на Универзитету Хаифа у Израелу; Pascal Dècre, професор La Haute Ecole de Bruxelles у Белгији; Снежана Лоренс, виши предавач на Bath Spa University, School of Education у Великој Британији; Bronislaw Czarnocha, ванредни професор на Community College Mathematics, City University of New York у САД, проф. др Биљана Белоти, професор Педагошког факултета Универзитета у Гранади, др Љупчо Кверески и др Деан Илиев професори са Педагошког факултета у Битољу, Универзитет Свети Климент Охридски, Camille Horsey са Високе школе за наставнике из Бордоа (*École supérieure du professorat et de l'éducation, Académie de Bordeaux*), проф. др Марек Пиениажек, полониста, професор методике наставе пољског језика и књижевности и професор драме, са Института за пољски језик и књижевност Педагошког универзитета у Кракову, Thierry TRUEL, професор Универзитета у Бордоу и други. Ова предавања омогућила су наставницима и студентима да упознају научне и стручне погледе на разноврсне теме из области образовања деце и младих (нпр., неке од тема биле су: „Комбинаторика у служби мобилности математичке мисли“, „Нови изазови образовању у Енглеској“, „Истраживања у настави – модел NY CITY“ итд.) и да открију различите теоријске

и методолошке приступе у истраживању педагошко-психолошких и дидактичко-методичких проблема. Такође, пажљиви слушаоци могли су да уоче и различите приступе и форме академског предавања. У Београду активности образовања деце и младих обављају се у неколико интернационалних школа. До сада, Учитељски факултет у Београду, захваљујући, пре свега, ангажовању наших професора страних језика, организовао је посете студената овим школама: *Ecole Francaise de Belgrade*, *Chartwell International School*, *The International School of Belgrade*, *Руска средња и основна школа*. У овим школама студенти су реализовали део праксе, а поједини наставници из интернационалних школа гостовали су као предавачи на Учитељском факултету. Начин рада у овим школама, који у великој мери рефлектује образовни систем земље којој припадају, увек је био интересантан за студенте Учитељског факултета, те је један од значајних задатака Факултета у наредном периоду да се сарадња са интернационалним школама подигне на институционални ниво, односно да се са наведеним школама потпишу споразуми о сарадњи којима ће Факултет и наведене институције отворити врата једни другима. Многи наставници и сарадници Учитељског факултета учествују у међународним пројектима. Неки од пројеката у које су укључени истраживачи Учитељског факултета су: "Quality Increase in Higher Education Teaching through Inovative Methods" који реализује Висока струковна школа за образовање васпитача из Вршца и "Ioan Slavici" Foundation for Culture and Education-University, Timisoara, Romania; "International Teacher Leadership", Faculty for Education, Cambridge University и Education Support Program (OSI); темпус пројекти: *Educational Policy Study Programe in Serbia and Montenegro* и *Harmonization and Modernization of the Curriculum for Primary Teacher Education* и др.

Многи наставници и сарадници Факултета учествовали су на научним конференцијама и скуповима у иностранству. Неки од значајнијих међународних скупова на којима су активно учествовали наставници и сарадници Факултета јесу: 11th International Conference: *Further Education in the Balkan Countries*, Balkan Society for Pedagogy and Education, Selcuk University, Faculty of Education, Konya, Turkey, 2008; International Symposium Elementary Mathematics Teaching, SEMT 09, Charles University, Faculty of Education, Prague, 2009; 18th International Conference: *Mathematics, Computer, Education*, Pushchino (Пушино), Russia 2011; The 36th Conference of the International Group for the Psychology of Mathematics Education, Taipei, Taiwan, 2012; ISSA and DECET International Conference: *Co-constructing professional learning: Pathways towards Quality, Equity and Respect for Diversity in ECEC*, Opatija, 2012; 3rd World Conference on Learning, Teaching & Educational Leadership, 2012, Brussels и др. Један од основних задатака продекана надлежног за међународну сарадњу на Факултету јесте да обезбеди бољи проток информација о конференцијама, скуповима, трибинама и сл. који се одржавају у окружењу и шире, као и да брине о програмима стипендирања и стручног усавршавања наставника и

студената у иностранству. Информације за наставнике и сараднике, новости за студенте, као и информације о активностима у области међународне сарадње налазе се на сајту Учитељског факултета у Београду (<http://www.uf.bg.ac.rs>).

* * *

Имајући у виду све аспекте акредитованих студијских програма на основним, мастер и докторским студијама, као и научноистраживачку и издавачку делатност факултета, јасно је видљиво да делатност Факултета почива на равноправном развоју два основна студијска програма: студијског програма за образовање учитеља и студијског програма за образовање васпитача. Будући да се новом акредитацијом докторских студија успоставља равноправна вертикална повезаност обе академске – и научне гране, логичан корак за институцију је да оба образовно-научна стуба постави као равноправна и у самом називу Факултета.

Нови назив Факултета усклађен је и са законским документима, првенствено Стратегијом развоја образовања и васпитања у Републици Србији која равноправно указују на јачање и подршку и предшколском и основношколском васпитању и образовању, односно на развој васпитно-образовне теорије и праксе и универзитетског образовања.

Овај назив Факултета пружа, уз професију учитеља, већу видљивост и значај професији васпитача и научноистраживачком раду у области предшколског и основношколског васпитања и образовања.

Промена назива учитељских факултета у Србији процес је који траје већ годинама, те су некадашњи учитељски факултети из Јагодине, Ужица, Сомбора и Врања већ променили свој назив тако да добију шири обухват профила које образују. У том смислу је и ова иницијатива Учитељског факултета Универзитета у Београду усклађена са тим трендовима.

Аргументи представљени у овом елаборату указују на постојање потребе за усклађивањем назива Факултета са структуром студијских програма и наставника запослених на Учитељском факултету.

Након петнаест година од увођења студијских програма ОАС – образовање васпитача и МАС – образовање васпитача, захваљујући стеченом искуству и развоју сопственог подмлатка, стекли су се услови да се омогући студирање на докторским студијама и оним кандидатима који су завршили овај студијски програм, чиме се ова професија додатно осамостаљује и оснажује и у научном смислу, те постаје потпуно равноправна са осталим високообразовним профилима. Такође, нови назив Факултета пружа, уз професију учитеља, већу видљивост и значај професији васпитача и научноистраживачком раду у области предшколског и основношколског васпитања и образовања.

Разматрајући ову аргументацију, на седници Наставно научног већа одржаној дана 1.6.2022. године донета је Одлука о утврђивању предлога за промену назива Учитељског факултета у нови који гласи **Универзитет у Београду – Факултет за образовање учитеља и васпитача.**

Овај Елаборат, као образложење, доставити надлежним органима на усвајање у складу са законским прописима.

У Београду, јун 2022.год.

Декан Факултета

Проф. др Данимир Мандић

